

Elker-ryhmittymän keräyspisteverkosto laajenee | 6

Uudelleenkäyttö vähentää ympäristön kuormitusta | 8

Uusi hinnasto voimaan 1.1.2007 | 9

News in English | 14

Kilpailu tulevaisuudesta

Käsissäsi on ensimmäinen painosta tullut Elker-ryhmittymän tiedotuslehti. Toivotan sinulle antoisia lukuhetkiä sen parissa. Lehden tarkoituksena on tuottaa tietoa Elker-ryhmittymän jäsenille Elkerin ja sen tuottajayhteisöjen ICT-tuottajaosuuskunnan, SELT:in ja FLIP:in toiminnasta sekä ajankohtaisaiheista. Ensi vuonna tiedotuslehti ilmestyy kesä- ja joulukuussa.

Elker-ryhmittymällä on takanaan kiireinen, mutta mielenkiintoinen syksy. Toimialaryhmyöskentely aloitettiin ICT-tuottajaosuuskunnassa syyskuun 2006 aikana SELT ry:ssä hyväksi koetulla mallilla. Toimialaryhmyöskentelyn kautta ICT:n jäsenyrityksillä on entistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa toimintaan mm. kierrätysmaksu-hinnoista päätettäessä. SELT ry:n osalta syyskokousvalmistelut aloitettiin SELTin toimialaryhmissä jo alkusyksystä.

Suomessa sähköelektroniikan keräys on hyvässä mallissa. Viiteen eri tuottajayhteisöön järjestäytyneet tuottajat ovat kaikki yhdessä rintamassa olleet valmiita kantamaan vastuun kierrätyksen järjestämisestä. Tästä kertoo tuottajayhteisöjen jäsenyritysten määrä. Tuottajien oma arvio on, että noin 85–90 % markkinoille tulevista WEEE-direktiivin piiriin kuuluvista tuotteista maksetaan kierrätysmaksut. Näillä kierrätysmaksuilla kustannetaan Suomen kotitalouksista palautuvan SE-romun kierrätys. Kuluttajien käytöstä poistamia SE-laitteita otetaan maksutta vastaan jo noin 400 virallisessa keräyspisteessä.

Vuonna 2006 Elker-ryhmittymään on liittynyt lähes 200 uutta jäsentä ja odotamme tahdin jatkuvan vilkkaana myös tulevana vuonna. Vapaaamatkustajia on alalla edelleen, ja heitä ohjataan vastuunsa hoitamiseen yhteistyössä viranomaisten kanssa. Olemme valmistautuneet myös ensi kesänä voimaan astuvan akku- ja paristodirektiivin kustannustehokkaaseen liittämiseen toimintaamme.

Kierrätyksen vaatimat osa-alueet kuten vastaanotto, varastointi, kuljetus ja esikäsitteily niin, että uudelleenkäyttö mahdollistetaan, eivät ole Pirkanmaan ympäristökeskuksen edellyttämällä tasolla vielä muilla kuin Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöillä. Toiminnan etukäteen arvioidusta uhasta, uudelleenkäytöstä, on kehittynyt Elker-ryhmittymässä tuottajille mahdollisuus. Keräysketjuun kuuluvat tuotteet ovat tuottajayhteisön omaisuutta ketjun kaikkien prosessien ajan, joten tuottajayhteisöt ovat aktiivisesti mukana myös siinä vaiheessa, kun raaka-ainetta myydään.

Kierrätystoiminnan tulisi olla läpinäkyvää ja samalla kustannustehokasta. Päällekkäisyydet tulisi karsia ja kierrätyksen palvelutuotanto pitäisi olla vapaasti kilpailutettavissa. Etsimme viranomaisten avustuksella ja yhteistyössä muiden tuottajayhteisöjen kanssa kaikille tuottajayhteisöille yhteistä linjaa, joka mahdollistaisi clearingin. Tarkoituksena on turvata kaikille Suomessa toimiville SE-tuottajayrityksille yhtäläiset kustannusvastuut.

Nykyiseen tilanteeseen olemme päässeet tuottajayhteisöjen hyvällä toimialaryhmyöskentelyllä sekä tuottajayhteisöjen hallitusten yhteisillä, toimintaa kehittäville päätöksillä. Toimimme Elkerissä näiden päätösten toteuttajana, ja samassa tehtävässä haluamme toimia myös jatkossa.

Helsinki 20. marraskuuta 2006

Veikko Hintsanen

toimitusjohtaja

Julkaisijatiedot

Elker-ryhmittymän tiedotuslehti on SE-kierrätysalan tiedotuslehti, joka ilmestyy kesä- ja joulukuussa.

Julkaisija

Elker Oy

Särkiniementie 3
00210 Helsinki

Puh. (09) 6963 800   www.elker.fi
Faksi (09) 6963 455   info@elker.fi

Päätoimittaja

Marjut Manérus, Elker Oy

Toimitusneuvosto

Jenni Saarela, Elker Oy
Matti Rae, Ensto Electric Oy
Helena Castrén, Nokia Oyj
Markku Nikki, Oy Philips Ab Valaistus

Ulkoasu

Panu Punkari | panu@punkari.net | www.punkari.net

Painopaikka

Esa Print Oy, Lahti 2006

Sisältö 2/06

Jäsenmäärän kehitys	4
Keräysverkoston tilanne	6
Uudelleenkäyttö	8
Elker-ryhmittymän ajankohtaisasiat	9
Yritystuotteiden kierrätys	11
Tulkintoja kirjanpitoon	12
Current Status Report by the MD	13
News in English	14
Yhteystiedot	15

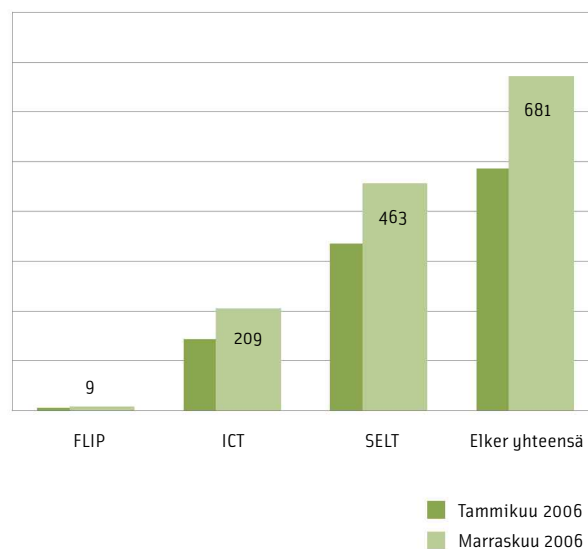
Elker-ryhmittymän jäsenmäärän kehitys vuonna 2006

Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöjen jäsenmäärä on jatkanut kasvuaan tasaisesti. Tällä hetkellä tuottajayhteisöjen jäseninä on melkein 700 yritystä. Vuonna 2006 SELT ry:n jäseniksi on tähän mennessä liittynyt noin 120 yritystä ja ICT-tuottajaosuuskuntaan uusia jäseniä on tullut yli 60. FLIP ry:ssä jäsenyrityksiä on viisi ja tuottajavastuunsiirtosopimuksen tehneitä yrityksiä neljä.

Jäsenmäärän kasvun odotetaan jatkuvan vilkkaana myös vuonna 2007. Uusia jäseniä Elkerin tuottajayhteisöihin arvioidaan vuoden 2007 loppuun mennessä liittyvän yhteensä noin 200 kpl. Tulevaisuudessa yhä useampi tuottajayhteisöihin liittyvistä yrityksistä ovat kooltaan pieniä; muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta lähes kaikki suuret tuottajat ovat hoitaneet asianmukaisesti tuottajavastuunsa.

Kuluvan vuoden aikana Elkerin tuottajayhteisöistä eronneita jäseniä on yhteensä kahdeksan. Yleensä tuottajayhteisöstä eroamisen syynä on ollut joko yrityksen toiminnan loppuminen tai yrityksen fuusioituminen toiseen yritykseen.

Jäsenmäärän kasvu 28 % vuonna 2006

Vapaamatkustajakampanja yhteistyössä Suomen Telepalvelun kanssa

Elker Oy on jatkanut keväällä 2006 Suomen Telepalvelu Oy:n kanssa aloitettua vapaamatkustajakampanjaa. Vapaamatkustajia ovat SE-laitteiden tuottajayritykset, jotka eivät hoida tuottajavastuutaan lain edellyttämällä tavalla. Vapaamatkustajakampanjan tarkoituksena on saada kaikki tuottajat hoitamaan vastuunsa, koska laiminlyönti aiheuttaa lisää kustannuksia tuottajavastuunsa hoitaville yrityksille.

Käytännössä tuottajavastuu on helpointa hoitaa liittymällä tuottajayhteisöön. On kaikkien SE-alan tuottajien yhteinen etu, että vapaamatkustajat saadaan rekisteröitymään tuottajayhteisöön tai Pirkanmaan ympäristökeskuksen tuottajatiedostoon. Elker Oy:lle pyydetään edelleen toimittamaan tietoja yrityksistä, jotka eivät hoida tuottajavastuutaan. Yritysten yhteystietoja voi lähettää osoitteeseen jenni.saarela@elker.fi.

Kierrätysmaksu on osa direktiivin piiriin kuuluvan SE-laitteen kustannusta, ja se tyypillisesti veloitetaan loppukäyttäjältä. Jokaiselta Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöön liittyvältä tuottajalta pyydetään selvitys markkinoille tuoduista määristä 13.8.2005 alkaen.

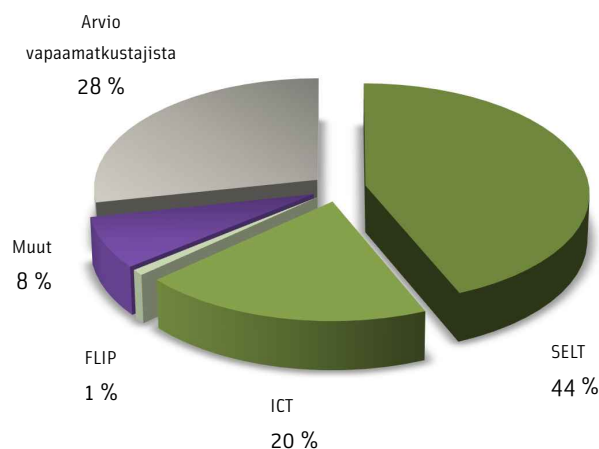
Jos tuottaja ei ole hoitanut tuottajavastuuta, häneltä peritään kierrätysmaksut 13.8.2005 alkaen. Kuluttajatuotteita tuottava vapaamatkustajayritys ei säästä tuottajayhteisöön liittymättä jättämisellä. Sitä vastoin yritys joutuu maksamaan kertaluontoisen kierrätysmaksusumman 13.8.2005 jälkeen markkinoille tuoduista kuluttajatuotteista tuolloin voimassa olleiden kierrätysmaksuhintojen mukaisesti.

Tuottajien jakautuminen tuottajayhteisöittäin

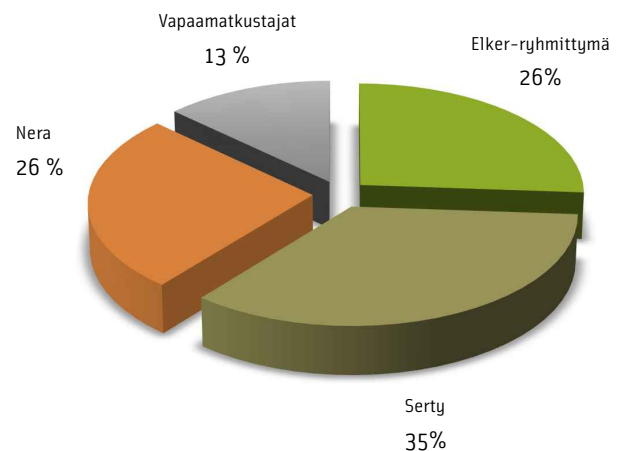
Elker-ryhmittymän SELT ry on jäsenmäärältään Suomen suurin tuottajayhteisö. Yli 40 % direktiivin piiriin kuuluvista SE-tuottajista on rekisteröitynyt SELT ry:n jäseniksi. Merkittävä osa kuuluu myös ICT-tuottajaosuuskuntaan. Lähes kaikki suuret lampputuottajat ovat FLIP ry:n jäseniä. FLIP ry hoitaa myös SELT ry:n ja ICT-tuottajaosuuskunnan jäsenyritysten lamppukierrätyksen. Muut tuottajayhteisöt -siivu kattaa jäsenmäärältään huomattavasti pienemmät tuottajayhteisöt Sertyn ja Neran.

Markkinoille tuotuja määriä arvioitaessa Elker-ryhmittymän, Sertyn ja Neran jakaumat ovat lähellä toisiaan. Arvioitu vapaamatkustajayritysten kappalekohtainen määrä on suuri. Käytännössä kuitenkin lähes kaikki merkittävät Suomen SE-alan tuottajat ovat hoitaneet tuottajavastuunsa. Vapaamatkustajien arvioitu osuus markkinoille tuodusta määrästä on n. 13 %. Tämä tarkoittaa käytännössä, että n. 13 prosentista WEEE-direktiivin piiriin kuuluvista SE-laitteista ei ole vielä maksettu asianmukaista kierrätysmaksua.

Tuottajien jakautuminen tuottajayhteisöittäin 2006

Arvio vuonna 2006 markkinoille tuotujen määrien jakaumasta

Toimialaryhmät jäsenyritysten vaikutuskanavana

SELT ry:n hyväksi havaittu toimialaryhmätoiminnan malli käynnistettiin alkusyksystä 2006 myös ICT-tuottajaosuuskunnassa. Toimialaryhmätoiminnan kautta jäsenyrityksillä on mahdollisuus vaikuttaa tuottajayhteisöjen hallitusten päätöksiin koskien kierrätysmaksuja ja toimialaryhmäkohtaisia laitejakoja. Ryhmien kokouksissa alan asiantuntijat kokoontuvat ja keskustelussa voidaan mennä myös yksityiskohtaisemmalle tasolle esimerkiksi laitteiden teknisiin ominaisuuksiin ja rakenteisiin. Tästä tiedosta on hyötyä oikeudenmukaisia kierrätysmaksuhintoja määriteltäessä. Vuoden 2007 aikana toimialaryhmät kokoontuvat n. 3 kertaa / ryhmä.

SELT ry:n ja ICT-tuottajaosuuskunnan toimialaryhmät on lueteltu viereisellä palstalla.

SELT ry

- Suuret kodinkoneet
- Pienet kodinkoneet
- Valaistuslaitteet
- Sähkö- ja elektroniikkatyökälyt
- Lelut, urheilu- ja vapaa-ajanlaitteet
- Terveystuotteet
- Tarkkailu- ja valvontalaitteet

ICT-tuottajaosuuskunta -ty

- Tietojärjestelmät (laitteet, joiden paino yli 500 g ja joissa vallitsevia ominaisuuksia piiri- ja älykortti)
- Puhelimet (laitteet, joiden paino alle 500 g ja joissa vallitsevia ominaisuuksia piiri- ja älykortti)
- Monitoimikoneet
- Kuluttajaelektronikkalaitteet
- LCD, plasma- ja kuvaputkelliset laitteet

Elker-ryhmittymän keräyspisteverkosto laajenee

Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöjen keräyspisteverkosto (n. 350 kuluttajatuotteiden keräyspistettä sekä n. 30 esikäsittelypistettä) on Pirkanmaan ympäristökeskuksen hyväksymä. Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöt ilmoittivat heinäkuun 7. päivänä 2006 viranomaisvaatimusten mukaisesti Pirkanmaalle tehneensä sopimukset 185 uuden keräyspisteen avaamisesta. Viranomaiset pyysivät 28.9.2006 täsmennyksiä koskien mm. keräyspisteiden julkaisemista www-sivuilla ja keräyspistehjeistuksen toimittamista keräyspisteisiin.

Viranomaiset antoivat 15.11.2006 asti Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöille aikaa hoitaa täsmennykset kuntoon. Viranomaisten pyyntöön vastattiin soittamalla läpi kaikki vastaanottopisteiden ylläpitäjät, joilta kysyttiin heidän kommenttinsa keräystoiminnasta sekä mahdolliset varustepuutteet (Elkerin keräystoiminnassa umpikontit / katetut tilat, häkit ja lammulaatikot).

Lisäksi vastaanottopisteille toimitettiin päivitetty keräysohjeistukset. Ohjeistuksissa ja toiminnassa painotettiin uudelleenkäytön toteutumista. Samoja kriteereitä noudetaan myös muiden toimijoiden esikäsittely- ja vastaanottopistetarjouksia arvioitaessa.

Elker Oy rakentaa Lappiin kiinteän vastaanotto- ja esikäsittelyverkoston noudattaen alueellista esikäsittely- ja uudelleenkäyttö toimintatapaansa. Myös Ahvenanmaa siirtyi virallisesti WEEE-direktiivin aikakauteen allekirjoittamalla keräyspistesopimukset 9.11.2006.

Elker-ryhmittymä on tehnyt täsmennyksiä keräyspisteverkoston toimivuutta sekä toiminnan ohjeistusta koskien. Elker-ryhmittymä antoi raportin Pirkanmaan ympäristökeskukselle 15.11.2006 toiminnan järjestämisestä heidän vaatimuksiaan vastaavaksi.

Elker-ryhmittymän keräyspisteverkostolle ja uudelleenkäytölle viranomaisen hyväksyntä

Valvova viranomainen on hyväksynyt Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöjen (SELT ry, ICT-tuottajaosuuskunta ja FLIP ry) tämänhetkisen keräyspisteverkoston sekä siinä tehtävän keräystoiminnan. Elker-ryhmittymä on tehnyt täsmennyksiä keräyspisteverkoston toimivuutta sekä toiminnan ohjeistusta koskien. Toiminta täsmennyksineen on viranomaisen edellyttämässä kunnossa.

Pirkanmaan ympäristökeskus asetti 28.9.2006 kaksi viidestä Suomessa toimivasta sähkö- ja elektroniikka-alan tuottajayhteisöstä uhkasakon alle. Tämä uhkasakko ei koske Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöjä eikä niihin kuuluvia tuottajia.

Esikäsittelypisteet:

Helsinki	Ranua
Iisalmi	Rovaniemi
Ivalo	Saarijärvi
Kaarina	Sodankylä
Kajaani	Tornio
Kangasala	Turku
Kauhajoki	Vaasa
Kemi	Viiala
Kemijärvi	Ylivieska
Kuhmo	
Kuusankoski	
Lahti	
Laukaa	
Lieto	
Oulu	
Pieksämäki	
Raisio	
Rantasalmi	

Tarkemmat yhteystiedot Elker Oy:n kotisivuilta www.elker.fi

Tuottajayhteisöjen välinen clearing vaatii jatkoneuvotteluja

Clearing tarkoittaa menetelmää, jolla voidaan jakaa tuottajayhteisöjen (SELT, ICT-tuottajaosuuskunta, FLIP, Serty ja Nera) yhteisestä kierrätysverkostosta ja sen ylläpitämisestä aiheutuneet kulut kullekin tuottajayhteisölle ja heidän jäsenilleen tasapuolisesti markkinoille tuotujen määrien suhteessa.

Clearing koskee kuluttajatuotteita sekä yhteisesti tuottajayhteisöjen välillä kollektiivisen vastuun alaisuuteen luokiteltuja tuotteita (esimerkiksi kaikki direktiivin piiriin kuuluvat lamput), jotka tuottajayhteisöt ovat yhteisesti hyväksyneet keräyspisteverkoston ilmaiseksi vastaanotettavaksi.

Tuottajayhteisöjen tuli talven 2005/2006 aikana ilmoittaa Pirkanmaan Ympäristökeskukselle (valvova viranomainen) markkinoille tuomansa määrät WEEE -laiteluokittain sekä markkinoilta kerätyt määrät samoissa tuoteryhmissä kun ne on tuotu markkinoille. Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöt toimittivat ainoana tuottajayhteisöinä markkinoilta keräämänsä määrät WEEE-laiteluokittain.

Tuottajayhteisöt ovat yhdessä sopineet toiminnan periaatteista tavoitteenaan clearing. Toistaiseksi sovittuja toiminnan periaatteita ovat:

- * Pirkanmaan ympäristökeskuksen määräämä lukumäärä vastaanottopisteitä perustetaan Suomeen. Tuottajayhteisöt pyrkivät yhteisiin keräyspisteisiin.
- * Logistiikkaa kehitetään mm. kaluston ja kuljetusten osalta.
- * Tuottajayhteisöt järjestävät viranomaisten vaatiman keräyksen, varastoinnin, kuljetusten ja esikäsittelyn uudelleenkäyttöä varten jokainen oman mallinsa mukaisesti.

Laki edellyttää kierrätykseen tulevat tuotteet ensisijaisesti uudelleenkäytettävän ja toissijaisesti kierrätettävän. Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöt ovat järjestäneet toimintansa lain edellyttämällä tavalla ja mahdollistaneet uudelleenkäytön.

Tuottajayhteisöt ovat neuvotelleet clearingista yli vuoden. Elokuussa 2006 tuottajayhteisöt nimittivät yhteisen, puolueettoman selvitysmiehen vauhdittamaan clearing-

Ilman clearingia Elker-ryhmittymän ICT-tuottajat maksavat kierrätyksestä myös muiden ICT-laitteiden tuottajien puolesta

neuvotteluita. Neuvottelukierrosten jälkeen selvitysmies totesi tuottajayhteisöjen näkemysten olevan niin kaukana toisistaan, että hän ei katsonut voivansa antaa yhteistä clearingesitystä.

Käytännössä clearingia ei ole mahdollista toteuttaa, ennen kuin kaikki tuottajayhteisöt ovat täyttäneet yhdessä sovitut toimintaperiaatteet sekä viranomaisvaatimukset. Clearing-neuvotteluiden jatkamiseksi tarvitaan viranomaispäätöksiä tuottajayhteisöiltä vaaditun kierrätysverkoston tasosta. Tämän jälkeen on mahdollista neuvotella kunkin tuoteryhmän osalta tavasta minimoida kustannukset parhaalla mahdollisella tavalla.

SER-uudelleenkäyttö mahdollisuutena sähkö- ja elektroniikka-alan yrityksille

Yleiseurooppalaisen uuden lainsäädännön myötä Suomessa siirryttiin 13.8.2005 kotitalouksissa käytettävien sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osalta tuotteen tuottajan kierrätyskustannusvastuuseen. Uusi jätelaki velvoitti tuottajat rekisteröitymään tuottajayhteisöiksi tai rekisteröitymään Pirkanmaan ympäristökeskukseen yksittäisenä toimijana. Käytännössä vastuut ja velvollisuudet olivat yksittäiselle tuottajalle niin suuret, että tuottajien ei kannattanut järjestää omaa itsenäistä kierrätysverkostoaan, vaan hoitaa asetetut velvoitteet yhdessä muiden tuottajien kanssa tuottajayhteisönä. Tuottajayhteisöt ICT, SELT ja FLIP perustivat voittoa tavoittelemattoman palveluorganisaatio Elker Oy:n, joka hoitaa käytännössä toiminnan ja raportoi tuottajayhteisöjen hallituksille.

Elker-ryhmittymän toimintamalli

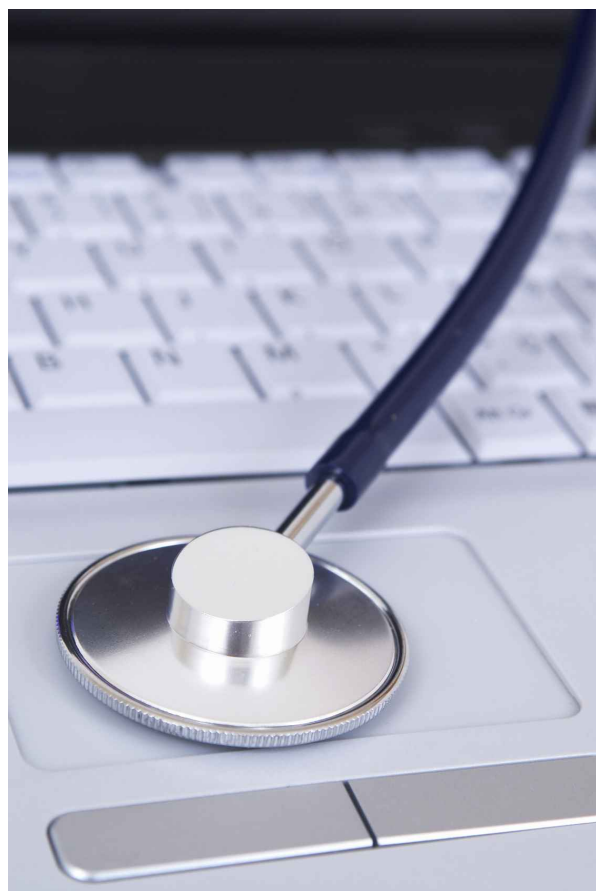
Jätelain mukaan kierrätykseen palautuvat tuotteet tulee ensisijaisesti uudelleenkäyttää ja toissijaisesti hyödyntää raaka-aineena ja energiana. Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöt solmivat kesäkuussa 2006 ensimmäisinä tuottajayhteisöinä Suomessa uudelleenkäyttösopimukset koko Suomen laajuisena verkostona. Uusiokäytöstä kiinnostunut väestön osa voi näin ollen ostaa kohtuuhintaisia, tarkastuksen läpäisseitä tuotteita esikäsittelypisteistä.

Elkerin toteuttama uudelleenkäyttömalli pitää sisällään tuotevirtalogistiikan, jossa tuotteet vastaanotetaan paikallisesti, kuljetetaan ja varastoidaan uudelleenkäytön edellyttämällä tavalla alueellisiin esikäsittelylaitoksiin.

Kierrätyskustannukset eivät ole nousseet kohtuuttomiksi. Arvioiduista kuluista on pystytty pitämään kiinni ja kierrätyshintoja on lähes kaikissa laiteryhmissä jopa laskettu. Laskevan trendin puolesta taistellaan jatkossakin toimintaa kehittämällä.

Uudelleenkäyttö vähentää ympäristön kuormitusta

Elker-ryhmittymään kuuluva ICT-tuottajaosuuskunta on edellyttänyt keräysketjuun tulevan tuotteen olevan ICT-tuottajaosuuskunnan omaisuutta koko ketjun kaikkien prosessien ajan. Tämä tarkoittaa, että ICT-tuottajaosuuskunta on aktiivisesti mukana myös siinä vaiheessa, kun raaka-ainetta myydään eteenpäin. Uudelleenkäytön myötä

Ennen uudelleenkäyttöä laitteet tarkistetaan ja testataan asianmukaisesti

uusien raaka-aineiden käyttöönoton tarve teollisuudessa pienenee.

ICT-laitteiden osien, komponenttien ja raaka-aineiden myynnistä saatavat tulot käytetään vähentämään yhteisiä verkoston kuluja ICT-tuottajaosuuskunnan osalta. Noin 350 vastaanottopisteen kiinteät kulut aiheuttavat lähes 25% ICT-tuottajaosuuskunnan kuluista.

Useat yritykset ovat jo huomanneet ne edut, joita Elkerin mallilla voidaan saavuttaa. Esimerkkinä ICT-tuottajaosuuskuntaan yli 200 Suomessa ICT-alalla toimivan tuottajan kanssa kuuluva Lexmark Finland. Lexmark Finland koekerää kuluttajien kierrätykseen palauttamia värikasettejaan, maksaa lajittelusta aiheutuneet kulut ja noutaa esikäsittelypisteeseen kerätyt kasetit. Tuottaja saa edullisesti haluamiaan osia laitteistaan uudelleenkäytettäväksi.

Näin toimien lain kirjain toteutuu siten, että siitä on tuottajille myös etua, eikä ainoastaan velvollisuuksia. Lisätietoja aiheesta saa Elker Oy:ltä.

SELT ry ja ICT-tuottajaosuuskunta kolmen kuukauden raportointijaksoihin

Vuoden 2007 alusta Elker-ryhmittymän tuottajayhteisöt SELT ry ja ICT-tuottajaosuuskunta siirtyvät kolmen kuukauden raportointijaksoihin kuluttajatuotteissa. Raportointikaavakkeet löytyvät Elker Oy:n kotisivuilta www.elker.fi

Kuluttajatuotteiden raportointijaksot 2007

- 1.1.2007 - 31.3.2007, raportointi 15.4.2007 mennessä
- 1.4.2007 - 30.6.2007, raportointi 15.7.2007 mennessä
- 1.7.2007 - 30.9.2007, raportointi 15.10.2007 mennessä
- 1.10.2007 - 31.12.2007, raportointi 15.1.2008 mennessä

Muutoksella pyritään yhtenäistämään tuottajayhteisöjen raportointikäytäntöjä sekä helpottamaan tuottajille raportoinnista aiheutuvaa työtä. Tulevaisuudessa tuottajayhteisöt pyrkivät yhä pidempiin raportointijaksoihin.

Yritystuotteiden osalta raportointi ennallaan

Yritystuotteiden osalta Elker-ryhmittymän tuottajien raportointi säilyy ennallaan. Elker-ryhmittymän tuottajilta pyydetään vuosittain tietoja mm. yrityksen markkinoille tuomista yritystuotteista, itse kierrättämistä määristä ja vienneistä. Yritystuotteiden raportointi on viranomais- tarpeisiin. Yrityksiltä, jotka raportoivat ainoastaan B2B-tuotteita, peritään myös vuonna 2007 80 euron vuosittainen raportointimaksu. Vuoden 2006 osalta yritystuotteiden raportointia tullaan pyytämään tuottajilta tammi-helmikuussa 2007. Elker Oy toimittaa tuottajan puolesta kyseiset tiedot valvovalle viranomaiselle.

Elker-ryhmittymän kierrätysmaksuhinnasto vuodelle 2007

SELT ry:n syyskokouksessa 7.11.2006 vahvistettiin hinnasto WEEE-ryhmille 1, 2, 5, 6, 7, 8 ja 9. Pääsääntöisesti hinnasto koskee kuluttajatuotteita, poikkeuksena kollektiivinen vastuu ryhmän 5 (valaistuslaitteet) ja ryhmän 2 (pienet kodinkoneet) osalta. Kaikki ryhmien 2 ja 5 tuotteet luokitellaan kuluttajatuotteiksi, ja niistä maksetaan kierrätysmaksu markkinoille tuotujen määrien mukaisesti.

Vuoden 2007 hinnastossa on huomioitu myös FLIP ry:n

ja ICT-tuottajaosuuskunnan uudet kierrätysmaksuhinnat. Hinnasto astuu voimaan 1.1.2007.

Elker Oy toimittaa tuottajayhteisöjen jäsenille vuoden 2007 hinnaston sähköisesti 1.12.2006. Mahdollisissa kysymyksissä hinnastoa koskien pyydämme kääntymään Elker Oy:n puoleen.

Aputoiminimet ja tytäryhtiöt

Elker Oy pyysi edellisessä Elker-ryhmittymän tiedotuslehdessä tuottajien ilmoituksia aputoiminimistään. Ilmoituksia on palautunut huomattavan vähän, joten pyydämme edelleen tuottajia toimittamaan Elker Oy:lle tiedot mahdollisista aputoiminimistään (sähkö- ja elektroniikka-ala).

Aputoiminimien ilmoittaminen on viranomaisvaade. Kun aputoiminimet ovat Elker-ryhmittymän ja viranomaisen tiedossa, tuottajavastuun laiminlyöntiasioissa ei turhaan lähestytä sellaisia yrityksiä, joilla tuottajavastuu on hoidettu asianmukaisesti. Asia on erityisen ajankohtainen loppu-

vuodesta 2006 vuosittaisen raportoinnin lähestyessä sekä vapaamatkustajakampanjaa tehostettaessa.

Konsernin tytäryhtiöt voivat halutessaan hoitaa tuottajavastuun konsernin emoyhtiön kautta. Yritysten välillä tulee olla konsernisuhde. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tytäryhtiöt hoitavat raportoinnin emoyhtiön kautta ja vastaavasti Elker hoitaa tiedottamisen ja laskutuksen emoyhtiön kautta. Emoyhtiö siirtää tarvittavat tiedot eteenpäin tytäryhtiöilleen. Lomake aputoiminimien ja tytäryhtiöiden ilmoittamiseen löytyy Elker Oy:n kotisivuilta www.elker.fi

Elker Oy:n ja tuottajayhteisöjen www-sivut uusitaan

Tuottajayhteisöjen SELT, ICT-tuottajaosuuskunta ja FLIP sekä Elker Oy:n kotisivut uusitaan vuoden 2007 alussa. Tavoitteena ovat entistä helppokäyttöisemmät ja asiakaslähtoisemmät sivut, joista sekä kuluttajat että jäsenyritykset löytävät tarvitsemansa vaivattomasti. Jatkossa tieto on www-sivuilla entistäkin ajankohtaisempaa ja helppolukuisempaa.

Www-sivujen uusimisen yhteydessä Elker Oy:n, SELT ry:n, ICT-tuottajaosuuskunnan ja FLIP ry:n kotisivut siirtyvät saman päivitysjärjestelmän alle. Tästä on jatkossa hyötyä

esimerkiksi ajantasaisempien tuottajayhteisöjen jäsenlistauksen muodossa.

Vuoden 2007 alusta Elkerissä siirrytään Excel-pohjaisesta kuluttajatuotteiden raportoinnista internetselainpohjaiseen tiedonkeruujärjestelmään. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että sähköpostitse toimitetun Excel-raportin sijasta jäsenyritys tulee ilmoittamaan markkinoille tuodut määrät suoraan Elkerin www-pohjaiseen tietojärjestelmään. Tämän muutoksen seurauksena raportointi muuttuu helppokäyttöisemmäksi ja suoraviivaisemmaksi.

Elker-ryhmittymä Jäte & Kierrätys 2006 -messuilla

Helsingin messukeskuksessa järjestettiin 18.-20.10.2006 ympäristöalojen ammattitapahtuma Ympäristö, Yhdyskunta, Vesi & Viemäri, Jäte & Kierrätys 2006 -messut. Tapahtumassa vieraili kolmen päivän aikana 5 977 kävijää ja 56 toimittajaa. Näytteilleasettajia oli 192 (Lähde: Suomen Messut).

Elker osallistui messuille Jäte- ja Kierrätyspuolella omalla messuosastolla sekä avoimilla tietoisuilla messuyleisölle.

Kolmipäiväisen tapahtuman aikana Elker Oy:n tietoisuutta tuottajavastuusta ja SER-kierrätyksestä oli kuuntelemassa yli 100 messukävijää.

Messuista saatu palaute oli positiivista ja messuosastolla riitti vierailijoita. Elker tulee myös jatkossa osallistumaan alan messutapahtumiin yleisen tietoisuuden lisäämiseksi tuottajavastuusta ja sähkö- ja elektroniikkaromun kierrättämisestä.

Tutkimus sähkö- ja elektroniikkaromun keräysverkoston mallintamisesta ja tehostamisesta Oulun seudulla

Elker Oy:n uusi operatiivinen päällikkö Kari Poikela on tehnyt tutkimuksen sähkö- ja elektroniikkaromun keräysverkoston mallintamisesta ja tehostamisesta Oulun seudulla. Tutkimus on esitelty Suomen ympäristökeskuksessa 21.3.2006 Suomen kierrätyskeskusten yhdistys ry:n järjestämässä seminaarissa.

Iso-Britanniassa tutkimuksen pohjalta on julkaistu tieteellinen artikkeli nimellä Challenges of WEEE on Reverse Logistics - A Case Study on a Collection Network in Finland. Artikkelin julkaistiin 6.-8.9.2006 Newcastle'ssa järjestetyssä konferenssissa Logistics Research Network Annual Conference 2006, Sustainable Logistics in an Intermodal Setting.

Tutkimus liittyy Sytrim-projektiin (kierrätysalan sosiaalisen yritystoiminnan kehittämishanke 2005-2007). Tutkimustyöhön saatiin asiantuntemusta Oulun yliopistosta, joka on Sytrim projektin yksi kehittämiskumppani. Tutkimus toteutettiin Tervatulli Oy:ssä yhteistyössä Oulun yliopiston Tuotantotalouden osaston, Elker Oy:n ja Oulun Jätehuollon kanssa.

Tutkimus on luettavissa Elker Oy:n kotisivuilla: www.elker.fi

Yritystuotteiden kierrätys Elker Oy:ssä

Elker on järjestänyt tuottajayhteisöihin kuuluville B2B-laitteiden tuottajille yritystuotteiden kierrätysverkoston, joka koostuu lähes 30 esikäsitteilypisteestä koko maan kattavasti. Esikäsitteilypisteiden osoitteet ja yhteystiedot löytyvät Elker Oy:n kotisivuilta.

Näihin pisteisiin B2B-tuottajat voivat ohjeistaa laitteidensa loppukäyttäjiä (asiakkaitaan) palauttamaan kierrätettävät laitteet. Ohjeistamalla asiakkaansa palauttamaan laitteet Elkerin esikäsitteilypisteisiin tuottajat varmistavat, että kierrätetyt B2B-laitteet raportoidaan tuottajan puolesta Pirkanmaan ympäristökeskukseen kerran vuodessa. Tuottajat voivat palauttaa myös itse asiakkailta keräämiään laitteita esikäsitteilypisteisiin.

Tuottajat ovat velvollisia maksamaan laitteiden kierrätyksen aiheuttamat kustannukset, mutta eivät esimerkiksi laitteiden kuljetuskustannuksia asiakkaan luota esikäsitteilypisteeseen. Yritystuotteiden kierrättämiseen ei vaadita tuottajilta erillistä sopimusta vaan kuuluminen johonkin Elkerin tuottajayhteisöön riittää. Kuitenkin halutessaan tuottajat voivat tehdä erillisen sopimuksen esikäsitteilypisteiden kanssa. Laskutus tapahtuu esikäsitteilypisteen ja tuottajan välillä, joten Elkerin velvollisuudeksi jää raportoida kierrätetyt määrät Pirkanmaalle. Laskun liitteenä tuottaja saa tiedot siitä, millaisia määriä sekä millaisia laitteita on käsitelty.

Palautetun yritystuotteen käsittelyn kustannusvastuu

Tuottaja vastaa:

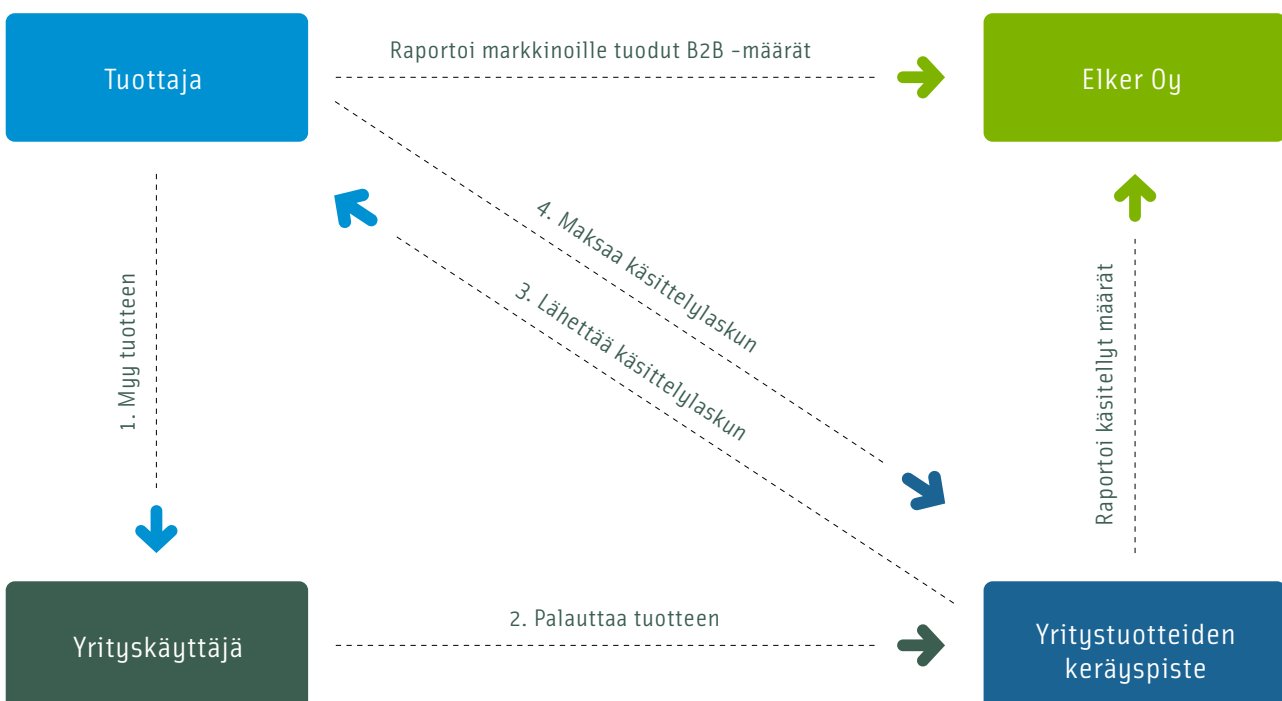
1. Tuote valmistettu 13.8.2005 jälkeen
2. Korvausosto, kun tuotteet valmistettu ennen 13.8.2005:

- Tuottajien tulee ottaa yrityksiltä korvausoston yhteydessä vastaan vanha yritystuote, jos asiasta ei ole muuta erillistä sopimusta silloin, kun korvattavat laitteet on valmistettu ennen 13.8.2005. Tuottaja vastaa tällöin korvausoston yhteydessä jälleenmyyjille palautuvista (vastaavista) laitteista tuotemerkestä riippumatta.

- Tuottaja ja tuotteen muu käyttäjä kuin kotitalous voivat erikseen sopia myös muusta kustannusten jaosta.

Tuotteen viimeinen käyttäjä vastaa:

1. Yritystuotteet, jotka ovat valmistettu ennen 13.8.2005 (jos kyseessä ei ole korvausosto).
2. Laitteista, joista suuri osa on purettuja.

IFRIC-tulkinta sähkö- ja elektroniikkalaiteromun jätehuoltokulujen käsittelyyn

Tausta

Kansainväliset IFRS-tilinpäätösstandardit ¹⁾ antava elin, IASB (International Accounting Standards Board) antoi IFRIC 6 Tietyille markkinoille osallistumisesta aiheutuvat velat - sähkö- ja elektroniikkalaiteromu -tulkinnan syyskuussa 2005. Tulkinnan tavoitteena on antaa ohjeistusta sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajille vanhojen kotitalouslaitteiden myynnin osalta jätehuollon järjestämisestä syntyvien velkojen kirjanpitokäsittelyyn. IFRIC 6 koskee 1.12.2005 tai sen jälkeen alkavia tilikausia.

Tulkinnan antamisen syynä oli EU:n direktiivi sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (EPNDir 2002/96/EY) muutoksineen. Direktiivin mukaan vastuu käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden jätehuollon järjestämisestä on tuottajilla, eli valmistajilla ja maahantuojilla. Kuluttaja pääsee siten maksutta eroon kotitaloudessa syntyvästä sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, kun romu toimitetaan asianmukaiseen keräykseen. Kierrätysmaksu, jonka suuruus on n. 2-4 % laitteen hinnasta, maksetaan uusien kodinkoneiden hinnassa.

Tulkinta toteaa, että direktiivissä erotetaan toisistaan "uusi" ja "vanha" jäte sekä toisaalta myös kotitalouksien jäte ja muualta kuin kotitalouksista peräisin oleva jäte. "Vanhalla" jätteellä tarkoitetaan ennen 13.8.2005 myytyjä tuotteita. Tietyn ajanjakson, eli arvostusjakson aikana toimivien vanhojen kotitalouslaitteiden tuottajien on vastattava tällaisten tuotteiden jätehuollosta aiheutuvista menoista. Näiden tuottajien on osallistuttava edellä mainittuihin menoihin suhteellisella osuudellaan. Tämä voidaan määritellä esim. laitetyypeittäin eriteltyjen markkinaosuusien mukaisesti.

Direktiivin täytäntöönpano Suomessa

Kyseinen ns. romudirektiivi pantiin Suomessa täytäntöön kesäkuussa 2004 annetulla jätelain (1072/1993) muutoksella (452/2004) ja syyskuussa 2004 annetulla valtioneuvoston asetuksella 852/2004. Asetus tuli voimaan 13.8.2005. Suomessa tuottajien vastuu on määritelty direktiiviä laajemmaksi: asetuksessa tuottajille vastuulle määriteltiin myös yleisten keräyspisteiden toiminnan kustannukset.

Milloin velka kirjataan?

IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat -standardin mukaan varauksina merkitään taseeseen vain ne veloitteet, jotka johtuvat aikaisemmista tapahtumista ja jotka ovat olemassa riippumatta yrityksen tulevista toimista. Tämä ns. veloitteen synnyttävä tapahtuma johtaa sellaisen olemassa olevan veloitteen syntymiseen, jonka osalta yrityksellä ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin sen täyttäminen. Romudirektiivin myötä nousi esiin kysymys milloin sähkö- ja elektroniikkaromun purkamisesta aiheutuva velka on merkittävä taseeseen, ts. mikä seuraavista on

IAS 37:n tarkoittama velvoittava tapahtuma jätehuollosta aiheutuvia menoja koskevan varauksen kirjaamisessa:

- osallistuminen markkinoille arvostusjakson aikana
- vanhojen kotitalouslaitteiden valmistus tai myynti; vai
- menojen aiheutuminen jätehuoltotoimenpiteiden toteuttamisen yhteydessä.

IFRIC 6 -tulkinnan mukaan osallistuminen markkinoille arvostusjakson aikana on IAS 37:ssä tarkoitettu velvoittava tapahtuma. Velvoitetta ei synny, paitsi jos ja ennen kuin tuottajalla on markkinaosuus arvostusjakson aikana. Velka ei siten synny silloin, kun tuotteet valmistetaan tai myydään. Velvoittavan tapahtuman ajankohta voi myös olla riippumaton siitä ajanjaksosta, jonka aikana jätehuoltotoimenpiteet toteutetaan ja niihin liittyvät menot aiheutuvat.

Suomalainen sääntely

Suomalaisessa kirjanpito- tai tilinpäätösnormistossa ei ole tätä aihetta koskevia erityisiä säännöksiä. Kirjanpitolain 5 luvun 14 §:n mukaan tuotoista on vähennettävä velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, jos: 1) ne kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen; 2) niiden toteutumista on tilinpäätöstä laadittaessa pidettävä varmana tai todennäköisenä; 3) niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen; sekä 4) ne perustuvat lakiin tai kirjanpitovelvollisen sitoumukseen sivullista kohtaan. Jos tällaisen menon tai menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisaikaa ei tiedetä, se merkitään taseen pakollisiin varauksiin. Nämä menot ja menetykset merkitään tuloslaskelmaan ja taseeseen enintään niiden todennäköiseen määrään.

Velan määrän laskenta

Tulkinnassa ei ole annettu ohjeistusta velan arvostamiseen, eli velan määrän laskentaan, vaan pelkästään velan kirjausajan kohtaan. IFRIC 6:ssa todetaan, että monet tulkinnassa käytetyt käsitteet, kuten "markkinaosuus" ja "arvostusjakso", voidaan määritellä hyvin eri tavoin eri EU-valtioiden lainsäädännössä. Esimerkiksi arvostusjakson pituus voi vaihdella ja myös markkinaosuuden määrittämistavat ja veloitteen laskentakaavat voivat poiketa toisistaan.

¹⁾ Lontoossa oleva IASB antaa kansainväliset tilinpäätösstandardit (International Financial Reporting Standard(s), IFRS; aiemmalta nimeltään International Accounting Standard(s), IAS) sekä näitä koskevat, lisäohjeistusta antavat SIC/IFRIC-tulkinnat, jotka laatii IASB:n alainen International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC, kansainvälinen tilinpäätöskysymysten tulkintakomitea, aiemmin nimeltään Standard Interpretations Committee, SIC). IASB on toiminut 1970-luvulta lähtien. Tällä hetkellä (lokakuu 2006) on voimassa 39 standardia ja 20 tulkintaa.

Competing over the future

You are holding a copy of the first printed issue of the information bulletin of Elker Group. I wish you pleasant reading! The aim of the bulletin is to inform members on current issues and the operation of Elker and its producer associations, ICT Producer Co-Operative, SELT and FLIP. The next issues of the bulletin will come out in June and December next year.

The Elker Group has had a very busy but interesting autumn. Work in domain-specific sub-groups was launched within the ICT Producer Co-operative in September 2006 according to the model used at SELT ry, which had proved good in practice. Through domain-specific operation, ICT member enterprises have better possibilities than ever to have a real impact, when decisions are made on recycling fees, for example. At SELT ry, preparation for the autumn meeting began in sub-groups early on this autumn.

The collection of electronic equipment is well organised in Finland. Producers belonging to a total of five different producer associations have all been unanimous in their willingness to assume responsibility for recycling. This is shown by the high number of firms belonging to producer associations. According to the producers' own estimate, recycling fees are paid for about 85-90% of the products covered by the WEEE directive entering the market in Finland. The recycling fees are used to pay for the recycling of electronic waste collected from Finnish households. Electronic equipment discarded by consumers can already be returned to more than 400 official collection points.

In 2006, nearly 200 new members joined the Elker Group. We expect this brisk growth to continue in the year to come as well. There are still some freeloaders in the trade; jointly with authorities, they are guided to take on responsibility. We have also been getting ready for cost-effective adoption in our operation of the Battery Directive which is to enter into force next year.

The producer associations belonging to Elker Group are the only ones that have managed to achieve the level required by Pirkanmaa Regional Environment Centre in various areas of recycling, such as reception of waste, storage, transportation and pre-processing. Reuse, which was previously seen as a threat to operation, has come to be seen as an area with great potential for producers belonging to the Elker Group. Goods in the recycling chain

are the property of the producer association throughout the processes. This means that the associations are also actively involved during the phase when the raw material is being sold.

Recycling should be both transparent and cost-effective. Overlapping should be minimised, and recycling service provision should be open for tendering. With the aid of authorities and in cooperation with other producer associations we are looking for a joint approach for all producer associations that would enable clearing. The goal is to ensure equal cost responsibilities for all electronic equipment producers operating in Finland.

We have reached the current situation thanks to successful work within different domains conducted in the producer associations as well as joint decisions by the boards of producer associations that have been taken with the aim of developing the operation further. At Elker, our task is to implement these decisions. This is something we want to do in the years to come as well.

Helsinki, 20 November 2006

Veikko Hintsanen
Managing Director

Official approval for Elker Group's network of recycling points and reuse

The monitoring authority has approved the current recycling point network and the recycling carried out with it by the producer associations belonging to Elker Group (SELT, ICT Producer Co-operative and FLIP). The Elker Group has updated instructions concerning the operation of the recycling point network and its guidelines. Thanks to the

updating, the operation is on the level required by authorities. The producer associations belonging to Elker Group or producers that are members of them are not affected by the penalty fee imposed by the Pirkanmaa Regional Environment Centre on 28 September 2006.

Producer associations adopt three-month reporting periods

As of the beginning of 2007, SELT and ICT Producer Co-operative will be adopting a system of three-month reporting periods on consumer products. The forms used in reporting are available on Elker Oy's website: www.elker.fi

Reporting on enterprise products remains unchanged

As far as enterprise products are concerned, reporting by producers in the Elker Group remains unchanged. Producers belonging to Elker Group are asked annually to provide

information on e.g. enterprise products coming to the market, the volumes recycled by each member and on exports. The reporting on enterprise products is for official purposes. An annual reporting fee of € 80 is levied from firms only reporting B2B products in the year 2007 as well. For 2006, reports on enterprise products will be requested from producers in January-February 2007. Elker Oy will forward the data to the monitoring authority on behalf of the producers.

Consumer product price list for 2007

At the autumn meeting of SELT held on 7 November 2006 the price list for WEEE groups 1, 2, 5, 6, 7, 8 and 9 was confirmed. As a rule, the price list covers consumer products, with the exception of collective responsibility in the case of group 5 (lightning equipment) and group 2 (small household appliances). All products in groups 2 and 5 are classified as consumer products, and a recycling fee is paid

for them in accordance with the number of products brought to the market. The new recycling fees of FLIP and ICT Producer Co-operative have been taken into account in the 2007 price list. The price list will become effective as of 1 January 2007. Elker Oy will send the 2007 price list to all members of the producer associations by e-mail on 1 December 2006.

Recycling of enterprise products at Elker Oy

Elker has set up a recycling network for producers of B2B equipment belonging to producer associations. The network comprises almost 30 pre-processing facilities in all parts of Finland. The contact information of the pre-processing facilities are available on Elker Oy's website.

Producers of B2B products can instruct the end users of their products to return products to be recycled to these locations. By advising their customers to return the equipment to Elker recycling points the producers can make

sure that the recycled B2B products are reported to Pirkanmaa Regional Environment Centre on behalf of the producers once a year. Producers may also return equipment collected from their customers to the pre-processing points.

Producers are obliged to pay the costs caused by recycling the equipment, but not such expenses as transport costs from the customer to the recycling point. No separate agreement on the part of the producer is required for recycling of enterprise products.

Elker Oy:n henkilökunta

Toimitusjohtaja

Veikko Hintsanen

- Asiamies (SELT, ICT ja FLIP)

Puh: +358 (0)9 696 3758

Gsm: +358 (0)50 408 8956

E-mail: veikko@elker.fi

Operatiivinen päällikkö

Kari Poikela

- Operatiiviset asiat
- Keräysverkosto
- Yritystuotteiden kierrätys

Gsm: +358 (0)50 435 8283

E-mail: kari@elker.fi

Viestintä- ja hallintoassistentti

Jenni Saarela

- Sertifikaatit
- Jäsenasiat
- Toimitussihteeri

E-mail: jenni@elker.fi

Operatiivinen assistentti

Liisa Santakoski

- Operatiiviset laskut

E-mail: liisa@elker.fi

Tuottajaraportoinnin yhteyshenkilö

Ulla Hänninen

- Jäsenraportointi
- Laskutus

Gsm: +358 (0)45 679 4459

E-mail: ulla@elker.fi

Viestintäpäällikkö

Marjut Manérus

- Viestintä, tiedotus, markkinointi
- Asiamiestehtävät (SELT, ICT ja FLIP)
- Päätoimittaja

Gsm: +358 (0)50 351 9050

E-mail: marjut@elker.fi

Taluspäällikkö

Raili Taskinen-Väisälä

- Kirjanpidot
- Laskujen maksut
- Muut taloushallinnon tehtävät

Gsm: +358 (0)50 351 9050

E-mail: raili@elker.fi

Tietohallintopäällikkö

Ruslan Erlih

- Tietojärjestelmät
- Laatujärjestelmän rakentaminen

Gsm: +358 (0)50 559 9175

E-mail: ruslan@elker.fi

Yhteystiedot

Elker Oy
Särkiniementie 3
FI-00210 Helsinki
FINLAND

Tel: +358 (0)9 696 3800
Fax: +358 (0)9 696 3455

E-mail: info@elker.fi
Internet: www.elker.fi

Hallitusten puheenjohtajat:

Elker Oy
Christer Lindroos

SELT ry
Matti Rae, Ensto Electric Oy
1.1.2007 alkaen Antti Soininen, Kidde Finland Oy

ICT-tuottajaosuuskunta -ty
Sakari Hietala, Fujitsu-Siemens Computers Oy

FLIP ry
Markku Nikki, Oy Philips Ab Valaistus